

Bibelens skjulte kunnskap

ESOTERISK SYMBOLIKK OG UNIVERSELL VISDOM

CHRISTIAN PAASKE

Forlag

Yogasenteret, Stavanger © 2018

*Siter gjerne, men oppgi kilde.
Gjengivelse ut over sitater kontakt
utgiver for godkjenning.*

Illustrasjoner

Shutterstock.com

Side 117: Tresnitt av Albrecht Dürer

*Side 135: W. Eugene Smith, Fotoutstillingen,
The Family of Man, Museum of Modern Art,
New York 1955*

*Side 140: En detalje fra Omskjæringen av Jesus,
av Friedrich Herlin*

Digitalprint

Jærprint trykkeri & design

Grafisk design

Christian Paaske

ISBN 978-82-90917-06-2

www.christianpaaske.no

E-post: paaske@online.no

*«Han talte kun til dem i lignelser,
men til disiplene utla han alt i enerom.»*

Mark. 4:34

Til Inon

*I en reise ut over tid og rom
trådte en gudinne ut av mørket
Lysende, skinnende, syngende
vekket hun meg ut av min drøm
Sangen ut over alle sanger
førte meg tilbake til mors liv
Klar for en ny runde i livets drama
Inntil solen brøt gjennom illusjonens skyer
og stjernestøvet eksploderte fra himmelen
Regnet over meg og velsignet meg.*

FORORD - 11

TAKK - 17

INNLEDNING - 21

INTRODUKSJON - 35

1. SKAPELSEN - 51

Intelligent designet eller tilfeldig kaos?

2. ADAM OG EVA - 61

Syndefall eller da mennesket fikk fornuft?

3. KAIN OG ABEL - 69

Hvordan handle i verden og mestre livet

4. DE TI BUD - 77

Moses – reiseleder, lovgiver og mystiker

5. JESUS - 91

Åndelig lærer, misforstått martyr eller
symbol på bevissthet ?

6. ASTRO-TEOLOGI - 101

Den kosmiske virtuelle verdens dataspråk

7. JOHANNES ÅPENBARING - 117

Verdens mest berømte psykedeliske reise

MEN STØRST AV ALT ER

KJÆRLIGHETEN - 135

APPENDIKS - 138

LITTERATUR - 151

FORORD

ll tekst må tolkes. Tekst gir ikke mening hvis den ikke tolkes, analyseres, settes i sammenhenger og forstås. Forståelse er alltid fortolkning, og vi har alle vår egen forståelseshorison, som er de gitte rammer for hvordan vi tolker og forstår stadig nye ting. Møte med andres forståelser vil alltid få oss til å stille spørsmål ved våre egne forståelseshorisoner. Som dialogprest anser jeg dette som berikende og innsiktsskapende.

Jeg har opp gjennom årene hatt flere interessante samtaler med Christian Paaske i det offentlige. Det har vært mange og lange samtaler på sosiale medier, i avisinnlegg og i paneldebatter. Høsten 2014 inviterte jeg ham til å delta på en dialoggudstjeneste i St Petri kirke i Stavanger der vi sammen holdt preken i form av en dialog. Det var første gang en slik gudstjeneste ble holdt.

Temaene for våre samtaler har vært alt fra yoga og meditasjon til sunn mat og nå: Bibelen. Vi har vært uenige og vi har støttet hverandre, vi har kranglet og vi har ledd, vi har debattert og diskutert. Men mest givende har det vært når vi har ført dialoger. For dialogen skaper et rom som ingen andre samtaleformer kan skape. I dialogen møter man hverandre med gjensidig respekt, der man ikke trenger å overbevise den andre om at jeg har rett og du har feil. Nei, dialogen skaper et trygt uenighetsrom. Der du kan få stå for ditt og jeg for mitt. Poenget med dialog er nemlig ikke å bli enige. Men dialog handler om å lære mer. Lære mer av hva som er viktig i andre menneskers liv – og dermed også om hva som er viktig i mitt liv.

I denne boken deler Christian Paaske raust av sine dypeste tanker om hvordan Bibelen kan forstås. Han leser Bibelen med sine briller som er farget av

mangeårig fordypning i Østens religioner og filosofi, og da særlig *advaita vedanta*. Dette gjenspeiles i hans tolkninger av kjente bibelfortellinger og bidrar til at også vi kan se på disse fortellingene med et nytt blikk.

Så må det sies at jeg ikke er enig i alt han skriver. Noen av påstandene er rigide og gått ut på dato og er etter min mening direkte feil. Men det er greit. For han gir seg ikke ut for å være teolog, og det veies opp av nye innsikter, nye perspektiver og dypt funderte og vakre formuleringer. Han skriver om og for et samfunn som han omtaler som «åndelig konkurss». For et briljant begrep!

Hvem er det gitt å tolke Bibelen? Hvem vet hva sannhet er? Christian Paaske utfordrer etablerte sannheter, og jeg håper at han med denne boken kan inspirere og gi mot til flere om å tenke nytt og tenke selv i forhold til Bibelen. Med varme og humor maler han fram for oss bilder av frøken i kristendomsundervisningen på skolen, bilder vi smilende kan nikke gjenkjennende til. Med sin særegne stil og spissfindige formuleringer om livets eksistensielle spørsmål tar han oss med til nye forståelser om esoterisk symbolikk og universell visdom.

Christian Paaske sa en gang til meg: «*Takk for at du har vist meg at det var høyere under taket i Kirken enn jeg trodde.*» Ja, det er høyt under taket i Kirken. Det er rom for ulike syn og tolkninger. Religionsdialog er en gjensidig utveksling av tanker og er etter min mening en forutsetning for økt forståelse, kunnskap, innsikt og respekt.

Kan en bok være dialogisk? Ja, dersom man leser boken og samtidig gir rom for egne tanker. I møte med mennesker som tror annerledes enn meg, opplever jeg å få en rikere og dypere tro selv. Derfor anser jeg denne boken som et verdifullt tilskudd i arbeidet med å oppdage Bibelens skjulte visdom.

*Silje Trym Mathiassen
Dialogprest Kirkelig dialogsenter*

FORORD

Biblen er et værk, alle må nærme sig. Det er grundlaget for de ord og billeder, vi i vores del af verden bruger i vores samtaler mellem hinanden nu og bagud i vores slægter, og vi kan ikke tale for meget om den. Den skal endevendes og ses på fra alle vinkler. Det er den blevet i årtusinder, og derfor er samtalerne med udgangspunkt i den de mest givende, vi har. Den er det land, vi alle lever i.

Christian Paaske lægger sine begavede refleksioner frem, så vi andre kan tale videre sammen. Og med ham. Om vi er enige eller ej har ikke betydning. Det er tonen, der skal bære, den mellem menneskelige tone, kærligheden til verden. Den har han.

Nogle af os er kastet ind i tro af spirituelle oplevelser og har erfaret den kærlighed, biblen beskriver, og Paaske forsvarer. Den er det største, men for at begribe den må man arbejde med at rumme verden og dens uhyrligheder, den onde selv, som bogen her også vover at gå i lag med.

Vi har i vores tid, vel i enhver tid, pligt til at gøre verden bedre for dem, der følger efter os. Det kræver en bevidsthed om, at vi er fælles om at være her. Måske endog en fælles bevidsthed. At gå ind i troen er en vej, der kræver mod. Det mod lægges frem i bogen, så vi andre kan arbejde videre.

*Charlotte Rørth
Journalist og forfatter av boken
Jeg møtte Jesus
Bekjennelser fra en motvillig troende*

FORORD

hristian Paaske leser bibelen som fanden – og mange bibelforskere. De leser tanker inn i historiske tekster som ikke har vært der. Jeg ble likevel særlig berørt av siste kapittel, Johannes åpenbaring, og analysen av nåtiden og det sataniske herredømme.

Dette behøver jeg ikke verken Åpenbaringen eller Bibelen for å forstå, men jeg ser dette skriftet mer som en historisk tekst med bilder som beskriver tiden under keiser Domitian, og det gir mindre mening å tolke skriftet som profeti om ettertiden. Men det gjøres her slik de fleste bibellesere gjør. De har en teori og en forklaring som de finner bilder og tekster for i det historiske skriftet og leser inn. Det er greit nok, men jeg håper likevel siste kapittel vil bli lest og diskutert i vide kretser.

Selv har jeg ikke slikt pessimistisk syn på verden, at den er under satanisk styre. Jeg tror det er en gud, en kjærlighet, en visdom som arbeider for «*en ny himmel og en ny jord*». Jeg ser det som min oppgave stadig mer å oppdage og peke på den kraften. «*Når verden skal fødes på ny*», snakket Jesus om. Og jeg tror han hadde visjoner eller innsikt om at etter den æonen han var i begynnelsen av, ofte omtalt som Fiskenes tidsalder, vil nye krefter ta over i «*Vannmannens æon*». Jeg har altså et annet perspektiv, men har lest denne analysen av «*Satans rike*» med interesse og forferdelse.

Resten av boken er jeg nok litt mer skeptisk til. Dog er jeg helt på linje med uttrykk som «*barbarisk blodoffer*» om Jesu korsfestelse, og at Jesu død heller er bilde på forvandling enn blodoffer. Jeg deler også beskrivelsen av israelittenes fangenskap i Egypt, ørkenvandring og erobring som en indre reise, det er godt!

Jeg deler også innsikten at bevissthet står over materie, materie oppstår av bevissthet og ikke omvendt, og at verden er Gud i en annen form, og mange, mange andre gode innsikter som her formidles – og med et språk enhver journalist kan misunne, så lett å forstå og lese, det flyter, også derfor har det vært en glede å lese!

Og helt til slutt; presentasjonen av Charlotte Rørth er fantastisk, eksemplarisk, to the point, glimrende! Bare det er verdt boken.

*Helge Hognestad
Prest.dr.theol.*

TAKK

n varm takk til Silje Trym Mathiassen, Charlotte Rørth og Helge Hognestad for deres inspirerende forord. De tar leseren i hånden, forbereder lesningen og oppmuntrer til selvstendig tenkning. Her vanker både ris og ros, og i møte med teologer fortjener flere av de

hobby-teologiske betraktningene litt faglige justeringer fra tid til annen. Det bærer de over med, viser respekt og ønsker meg velkommen i deres selskap som diskusjonspartner og venn gjennom mange år.

Helge Hognestad var tidlig en inspirasjon hvor en av hans første bøker ble lest med begeistring. Her gjenkjentes en åndsfrende hvor vi beveget oss i samme tankebaner. Hans for tiden radikale tolkninger av Bibelen kostet ham dyrt, med flere års «bannlysning» og utestengelse fra sitt yrke som prest. Et yrke hvor egenkapen av å være et varmt medmenneske burde være viktigere en den rette tolkningen av skriften. Til glede for mange ble han tatt til nåde, og fortsatte sin livsgjering i tillegg til en omfattende bokproduksjon av å se kristendom og åndelighet i et nytt lys.

Silje Trym Mathiassen ble jeg først kjent med som alternativ behandler. Så ble hun prest! Hun har markert seg sterkt med å flytte grenser og utvidet kirkerommet både i høyden og i bredden. Hun kommer stadig med nye kreative innspill som meditasjon i kirkerommet, dialoggudstjenester, flerreligiøse fredskonserter og fredsmåltid der det dekkes langbord i Stavanger domkirke, og hun hentet Norges mest berømte engel, prinsesse Märtha Louise til byen.

Hun inviterte også Charlotte Rørth til Stavanger og nok en gang var det kun ståplasser igjen i kirken. Henne hadde jeg dog hørt om før, da danske venner snakket begeistret om en sensasjon av en bok jeg skyndte meg å lese, skrive om og la meg inspirere av.

Charlotte er verken alternativ eller teolog, men i kraft av egne opplevelser og sin personlige tilpasning av kristendom og religiøsitet i sitt liv er hun en spennende stemme som kan utvide perspektivet og vitalisere hva det vil si å tro, søke etter mening og sannhet i livet, frigjort fra dogmer og tradisjoner, men i større grad basert på egne opplevelser og egen søken etter kunnskap og visdom. Med andre ord, i tråd med denne bokens ånd.

Fra et astrologisk synspunkt er det interessant at både Helge, Silje og Charlotte er født i Tyrens tegn. Denne boken er skrevet av en Vær. Det er det første stjerne tegnet. Deretter kommer Tyren.

Væren er styrt av krigsplanet Mars. Det er den maskuline kraften av livslyst, konkurranse, pågåenhet og gleden over å komme i mål, og helst først. Væren symboliserer den skapende impulsen, gnisten av inspirasjon, frøet som plantes om våren eller sædcellen som kjemper seg i vei og i konkurransen med mange andre om å være den foretrukne, kommer i mål og fører til befruktning.

Tyren er styrt av kjærlighetsplanet Venus. Det er den feminine kraften av skjønnhet, mykhet og kjærlighet alle menn i dypet av sitt hjerte kjemper for, lengter tilbake til, vil beskytte og få til å blomstre. Tyrens oppgave er møte, forene seg med og føre denne impulsen videre. Med stødighet, tålmodighet og jordnær omsorg skal det nye livet vokse og spire fram. Jordan skal gis næring, motstand og ugress skal fjernes og den kjedelige jobben med luking, få jord mellom fingrene og kjenne livet vokse, elsker heldigvis dette stjerne tegnet.

Med tre Tyrer som her trekker vognen og en Vær i førersetet kan denne boken bli en ustoppelig kraft. Forhåpentligvis med nok innhold til å vekke begeistring, forargelse, inspirasjon, debatt og introduksjon av innsikter og ny forståelse.

Men hvem har egentlig skrevet denne boken? I gamle dager mente man at forfattere hadde sin muse eller demian. Forfatteren var bare en håndverker som lastet ned og kanaliserte fra høyere åndelige sfærer hva musen inspirerte dem til å skrive.

For hvor kommer tankene fra? Jeg vet ikke hvor mine idéer og inspirasjon kommer fra. De bare oppstår og så spretter egoet inn og tar eierskap over tankene og kaller det mine. Jeg har ikke skapt min egen kropp, plutselig en dag er jeg i en kropp. Og hver dag når jeg våkner, ja, så er kroppen der igjen. Inntil en dag jeg våkner og så er kroppen borte.

Jeg skaper heller ikke mine egne tanker, de kommer bare. På den måten har jeg heller ikke skapt denne boken, – så all takk går til den opprinnelige forfatteren som i kraft av å være elsket, misforstått, beryktet og kalles ved mange navn, foretrekker å være anonym.

Der ordene slutter tar mysteriet over. Det finnes ikke faste svar på alt. Livet er det umulige som er blitt mulig. Livet er en gave! Det slutter aldri å fylle meg undring, fascinasjon og takknemlighet.

INNLEDNING

Min første forelskelse var frøken i kristendom. Hun var ung, lys og vakker som en lang sommer. Kun vingene manglet for at hun var en ekte engel. Omtrent midtveis i timene med henne lysende foran kateteret måtte jeg alltid gå hjem på grunn av uforklarlig vondt i magen. Følelsene for henne var for mye å takle for et syv år gammelt barnesinn.

Siden fikk vi en eldre, strengere frøken av den gamle skolen. Hun overtok både kristendomstimene og som klasseforstander. Det var definitivt slutt med sommeren, nå kom vinteren. Hun var så kristen at alle fagene ble til religionsundervisning. For henne var ikke Gud og Jesus noe vi trodde på, – det var virkeligheten. Det var like mye fakta som regning, historie, geografi og alle de andre skolefagene.

Hun tok Bergprekenen og misjonsbefalingen om å gjøre alle folkeslag til Jesu disipler på alvor. Hennes ambisjon var å gjøre hele klassen til misjonærer. Under hennes kateter lærte vi salmevers utenat, vi foldet våre barnefingre og ba Fadervår, leste Luthers katekisme og startet alltid dagen med en oppbyggende salme. Vi lærte bibelhistorien på kryss og tvers. Heltene og idealene i våre små barnesinn var ikke Tarzan, Lynvingen, Hardy guttene, fotballspillere eller filmstjerner, men Jesus.

Henne ble jeg ikke forelsket i. Jeg fikk heller ikke undervisningen forstyrret av vondt i magen, men i dag ville jeg nok det. Jeg ble religiøs i denne perioden. Jeg ba aftenbønn, fikk kristne bøker frøken hadde sagt vi skulle ønske oss til jul og fikk en far i himmelen jeg kunne snakke til fra tid til annen.

Skjebnen hadde andre planer. Det må ha smertet frøken å forlate sin post som hyrde for hennes lille

saueflokk av disipler, men hun gikk av med pensjon og vi fikk en ny lærer. Han var uten et religiøst bein i kroppen. Han elsket naturen og den utslitte gymdrakten med et flott emblem fra Norges Idrettshøgskole. Han var en drøm av en lærer. Han innviet oss i blomstenes magiske verden, tok oss med i ut naturen og viste oss anemoner, tangsorter og lærte oss om trekkfugler, ekorn og pingvinenes vandringer i arktiske strøk. Min religiøse periode ble avløst av den botaniske. Jeg samlet blomster, presset dem og lærte de fleste blomsternavnene. Jeg dyrket min egen kjøkkenhage hvor læreren kom innom og inspiserte gulerøttene.

Religion hadde en dominerende plass i 1950-tallets Stavanger hvor jeg tilbragte min lykkelige og bekymringsfrie barndom. Kristendommen stod sterkt i byen med den berømte Bergelandsgaten med verdensrekord i antall bedehus og frikirker. Samfunnet var delt mellom de to religionene, kristendom og vitenskap. Mellom de to fundamentalistiske ytterpunktene i hver ende, befant de fleste seg på ulike steder på skalaen.

Denne polariseringen var langt mer dramatisk på Alexander Kiellands tid og da Lars Oftedal og hans kaniner styrte Stavanger Aftenblad og det religiøse livet i byen.* Avstanden var større mellom kirken og vertshusene den gangen. Måtehold var sjeldent. Enten ruset de seg på alkohol eller på religion. Skadevirkningene kom an på dosene. Det var få gråtoner mellom de svarte prestekjortlene og borgerskapets hvite skjorter.

* Oftedals kaniner er kun morsomt for dem som kjenner til den polemiske feiden og kontrasten mellom livsnysteren, kvinneelskeren og forfatteren fra bedre borgerskap og den ledende skikkelsen i byens religiøse liv. Kaniner var et uttrykk Kielland brukte for å beskrive Oftedals mange håndlangere som pilte rundt i smågatene, rottet seg sammen i politikken, handelsstanden og utgjorde middel-mådighetens usynlige makt.

«De gikk med små hurtige skritt ned ad gaten – nær inntil husveggen og gjørende en liten bue for hver

Med årene ble fargeskalaen mer nyansert i takt med kristendommens utfasing som samfunnsideologi og erstattet med det vitenskapelige verdensbildet. Dette scenariet var fortsatt merkbart i min barndom. Det var tydelig tilstede i min skolegang og heldigvis med en representant fra begge leire for balansens skyld. Dog kan jeg takke mine kristne frøknere for å kunne skrive denne boken. De la grunnlaget.

Jeg kom ikke fra noe spesielt kristent hjem. Min far arbeidet på en hermetikkfabrikk – riktignok som direktør. Min min mor hadde gått på husmorskole og passet grytene med de beste kvalifikasjoner. Hun gikk på torvet hver dag, laget mat fra bunnen og tok seg omsorgsfullt av hus og hjem.

Familiens religiøse standard ble imidlertid utfordret en tidlig søndag morgen da to vandrende apostler fra Jehovas vitner ringte på døren. Etter at de hadde lirt av seg hvor viktig det var med kristen barneoppdragelse og at dommedag var nær, fikk samtalen en brå slutt med denne replikken fra min mor:

- Her i huset oppdrar vi våre barn etter De ti bud, og det går aldeles utmerket, takk!

Min fars bibel var det amerikanske nyhetsmagasinet Time. Det lå alltid på nattbordet. For ham fantes svarene på livets mysterier i vitenskapen. Han sa at den kan forklare alt, og det uforklarlige tar bare litt lenger tid.

gatedørstrapp.» «Kaninene formerte seg og ble vidtfarne. Med aviser, skrifter og penger grov de seg ut over det hele land til de fjerneste egne. Men de lignet ikke fortidens legpredikanter og oppbyggelsesmenn. Det ble ikke noe liv eller noen begeistring etter dem, ingen sterke omslag og omvendelser; de gikk og kom ganske stille, og det var ingen lyd av dem uten en bestandig raslen med skillinger.»

Fra romanen St. Hans fest.

Riktignok hadde han en kortvarig religiøs periode i ungdommen hvor han ba til Gud om gode karakterer. Han ble bønnhørt og fikk en god eksamen. At Gud på denne måten favoriserte ham til fordel for sine klassekamerater syntes han var så urettferdig at hans religiøse engasjement stanset der. Tvert i mot ble det et argument mot Gud, og i tilfellet han fantes var det en urettferdig gud og ikke noe å tilbe eller tro på.

Hva tro og livssyn angikk befant jeg på noenlunde nøytral grunn og var ikke arvelig belastet med kristen indoktrinering som mange på den tiden. Foreldrene mine hadde en verden som fungerte. Krigen var over, velferdssamfunnet var i vekst og hermetikkindustrien var byens blomstrende næring. I sommerferiene fløy vi med propellfly til Danmark, om vinteren gikk vi på ski i den norske fjellheimen og hver søndag på tur i skog og mark inntil foreldrene mine begynte å spille golf.

Min far levde ut fra noen enkle leveregler av typen, hva du gjør, gjør helt og ikke stykkevis og delt. Det er bedre å være en dyktig rørlegger enn en dårlig kirurg. Og nok det beste av dem alle: Du skal ikke tro, du skal vite.

Å være kristen var for mine foreldre å være et godt menneske. Det var deres ideal og det levde de opp til.

Mange og meg selv inkludert, kan tilslutte meg en slik definisjon, men teologene legger nok listen adskillig høyere. For dem er det å være kristen å tro at Jesus døde for våre synder. Med det følger syndsforlatelse og evig frelse. Dette er selve bærebjelken og en er neppe skikkelig kristen uten å sverge til dette budskapet.

Til denne definisjonen passer jeg ikke inn. Tvert i mot synes jeg det er en tvers gjennom pervers og absurd trosforestilling. Det gir ingen mening. Jesus korsfestelse hvor en stakkars mann tortureres til døde for å godgjøre en streng gud som ellers ville sende oss til helvete, er et barbarisk blodoffer. Det tegner et bilde av en gud moden for psykiatrisk behandling og dem som tror på noe slikt ute av stand til å tenke.

Men det er også meningen med religion. Ved å bli påtvunget en absurd tro som var slik de fleste ble omvendt i sin tid, bryter fornuft og logikk sammen. De troende blir mentale krøplinger og slaver av makt og øvrighet, hvilket har vært religionenes fremste samfunnsfunksjon gjennom det meste av historien.

Å dele ut frelse gratis, uten det minste krav til anstrengelse er en effektiv eliminering av den enkeltes ansvar for egen åndelig utvikling. I følge kristendommen spiller ens handlinger og livsførsel ingen rolle. Alle blir jo frelst uansett, bare en tror. Det er det eneste kriteriet. Det er for dumt.

Det bærer like galt avsted å tolke korsfestelsen bokstavelig og ikke symbolsk. For å gjenoppstå med ny innsikt, kunnskap og åndelig frigjøring må en dø fra sin gamle identitet og kunnskap. Det er en smertefull prosess, en blir misforstått, forhatt og utstøtt.

Steinen av uvitenhet som sperret Jesu grav må fjernes for å oppstå fra de døde og stige opp til himmelen i betydningen av åndelig frigjøring, selv-realisering eller å bli ett med Gud. Det var Jesu transformasjon til Kristus. Eller som det heter på engelsk; *Jesus the Christ*. Da er dette ikke lenger en absurd historie, men gir mening.

Da er det heller ikke en historie særegen for kristendommen. Det skjedde også for Ganesh i India. Han var også en gudesønn som ved en misforståelse fikk hodet hogget av. Han måtte dø fra sitt gamle jeg og fikk et nytt elefanhode. Dette er selvsagt ikke bokstavelig, men elefanten er et klokt dyr og symboliserer visdom og kunnskap. Ganesh gikk gjennom en lignende dødsprosess og transformasjon som Jesus.

Så flere av historiene i Bibelen er ikke spesifikt kristne, men uttrykker snarere en universell åndelig kunnskap som finnes i de fleste religioner og åndelige tradisjoner verden over gjennom alle tider. Like aktuell den gang som nå. Noen åndelige tradisjoner uttrykker denne kunnskapen mer tydelig og direkte enn andre.

Min referanse utenom studier i filosofi, 40 års fordypelse i yoga og meditasjon, studier av Vestens esoteriske tradisjoner og særlig astrologi, er de opprinnelige indiske kildene i vedaene, upanishadene og *advaita vedanta*.*

Muligens er dette kilden til alle vesentlige religioner, også den jødisk-kristne. Dette perspektivet kan være en døråpner til å trekke mening ut av Bibelen på en rekke historier som ellers virker uforståelige om de tolkes bokstavelig og ikke symbolsk. Derfor talte Jesus i lignelser, men forklarte alt i enerom til disiplene.

En inspirator og lærer verdt å nevne av viktige symbolske nøkler i Bibelen har vært Paul Solomon. Hans karriere som baptistprest i USA fikk en brå slutt da hans kone ville skilles. Da det i sørstatene i USA ikke finnes noe som heter en skilt baptistprest måtte han finne seg noe annet å gjøre. Det åpnet en ny dør

* De vediske skriftene kommer fra India omtrent 3000 år før vår tidsregning. De omhandler alle livets forhold. Den delen som tar for seg riktig livsførsel (dharma) og åndelig frigjøring (moksha) kalles vedanta. Det betyr slutten på vedaene. Det finnes flere varianter av vedanta, noen dualistiske og andre ikke-dualistiske. Advaita vedanta er ikke-dualistisk. (Dvaita betyr to, advaita betyr, ikke-to.)

og under hypnose begynte han å kanalisere en mer autentisk forståelse av Bibelen. Det førte til omfattende foredragsvirksomhet og en forfriskende og dynamisk forståelse av Bibelen.

Gode eventyr, myter og fabler har mening på mange plan. Det gir mening både for barn og voksne og hvor den enkelte er i sin utvikling. Det gjelder også for mange av historiene i Bibelen.

Denne boken blir neppe populær i kristne kretser og det er heller ikke målgruppen. Boken henvender seg ikke til dem som tilhører hva den franske filosofen Henri Bergson kalte *statisk religion*. De søker til religion fordi det gir trygghet, forening med likesinnede og et ordnet liv med faste regler fra vugge til grav. Indre samhold styrkes ved å tilhøre de utvalgte, de rettroende og dele en felles ytre fiende av de vantro. Mot dem projiseres indre frustrasjon og aggresjon omvendt proporsjonalt med egen frykt og utrygghet. Hedningene må enten omvendes, eller slik kristendommen gikk fram i tidligere tider, drepes. Alt i Guds navn selvsagt. Utenfor menighetens trygge rammer råder en verden av kaos, synd og evig fortapelse. Selvstendig tenkning, tvil, sannhetssøken og kritikk er ikke bare uønsket, – det er en direkte trussel.

Dynamisk religion i motsetning, er når en forlater dogmene og søker sannhet. Da er en plutselig alene og må finne veien selv. Mange skifter bare miljø i denne prosessen ved å finne seg en ny menighet. Den religiøse underholdningen er gjerne mer emosjonelt inderlig og fargesprakende enn orgelmusikk, salmesang og harde kirkebenker. Her tilbys meditasjon, delfin-svømming, eksotiske guruer, engler, krystaller, tantrisk sex og andre ekstatiske opplevelser.

Det er likevel fortsatt mulig å være statisk religiøs selv om det er karismatiske menigheter, nyreligiøst eller New Age. Det er fortsatt det samme evangeliet at det er noe galt med deg, og ved å følge dette programmet vil du bli rensket, forbedret og opplyst. Det er fortsatt de

samme truslene om skyld og skam, og løftene om frelse og syndsforlatelse bare med andre navn. Det er den samme vinen på andre flasker.

Dynamisk religion er å sette sannhet over tro. Det ligner mer på vitenskap enn religion fordi fornuft, kritisk sans og egen erfaring og erkjennelse er siste instans for ens tro.

All kunnskap inneholder et element av tro. Selv vitenskap hviler på forutsetninger hvor vilkårene for sann kunnskap ikke kan bevises. De må velges og er hva filosofene har diskutert i de siste par tusen år. Sannhet er sannhet, men tilgangen på sannhet er kun noe vi kan nærme oss. Tro og viten, religion og vitenskap er to forskjellige banehalvdeler, med filosofene som kritiske dommere et sted i midten.

Denne boken er skrevet for dem som har begynt en slik reise og har oppdaget at det er mulig å tenke selv. Å være kritisk er en god egenskap. Det er spesielt påkrevd i den åndelige verden hvor det er et stort underskudd på den slags tenkning. De fleste oppfordres til å gå med hodet under armen, legge det fra seg utenfor kirkedøren eller til føttene av en guru. Her inviteres til å rette et kritisk blikk på Bibelen og forhåpentlig kaste lys over en bok med en stor plass i kulturen og i manges liv.

Frigjøring er vårt ultimate mål. Det er mange veier dit. Kristendommen har produsert helgener og opplyste mestre. Det finnes en brønn med kilde av kunnskap også her. Alle har sin vei. Det spiller ingen rolle i hvilken form vi tilber Gud, eller som Krishna uttrykker det i Bhagavad Gita; «*Alle bønner med sann hengivelse kommer til meg.*»

Hva du tror betyr mindre, kjærlighet til Gud betyr mer. I siste instans er det viktigere å elske enn hva vi tror. Det er likevel ikke en motsetning. Et hode uten hjerte er farlig, og et hjerte uten hode er idioti. La oss utvikle begge deler!

Kapitlene i denne boken er tidligere publisert som en artikkelserie i Magasinet Medium under tittelen; *Bibelens hemmelige koder*. Her er de samlet, redigert, utvidet og satt i sammenheng.

Det bes om tilgivelse for gjentakelser. Unnskyldningen er at repetisjon er det pulserende hjertet av all læring. En del av temaene er såpass komplekse at repetisjon og gjerne med en litt annen vri, er kun en fordel og del av god pedagogikk.

Videre bes det om tilgivelse for en lettere journalistisk skrivemåte noen vil kunne oppfatte uforenelig med et så seriøst emne som Bibelen. Noen vil til og med oppfatte det som mangel på respekt for andres tro.

Det skal innrømmes at en slik respekt for min del, er begrenset. Hvis noen i ramme alvor mener at de tilhører den eneste rette religionen, og alle andre skal drepes eller bli deres slaver om de ikke konverterer til deres tro, da er min grense for religionsfrihet for lengst overskredet. Skikker som hijab, burka, omskjæring, steining, æresdrap, enkebrenning eller kastesystem håper jeg heller ikke at det sjokkerer leseren at jeg er intolerant og respektløs overfor.

I et sekularisert samfunn hvor stat og kirke har skilt lag og hvor tro er en privatsak, er en ikke-sekularisert religion en utfordring. Religionsfrihet settes alvorlig på prøve overfor en religion som samtidig er en politisk bevegelse. Et politisk parti med slike mål ville vært forbudt. Humanistiske verdier, demokrati og ytringsfrihet er allerede begrenset når avis-tegnere, forfattere og kritikere må leve med politibeskyttelse eller har måttet bøte med livet.

Det er naivt å snakke om toleranse, dialog, forståelse og respekt for en religion med et klart politisk mål av statsdannelse, avskaffelse av demokrati og innførelse av prestestyre og monsterstater vi ser rystende eksempler på overalt hvor denne ironisk nok, «fredens religion» vinner fram.

Videre er det naivt å rekke ute en åpen hånd overfor en religion som kun viser knyttneven tilbake. Å forlange toleranse fra andre og levere nulltoleranse tilbake lover dårlig for et multikulturelt samfunn hvor det burde være plass til alle.

Særlig blant de progressive og radikale på venstresiden og de fleste politisk korrekte foran et TV-kamera eller mikrofon mener at dette er lite å bekymre seg for. Tvert i mot må vi være rausere og tolerante og åpne grensene for flest mulig, fordi dette går seg til, så lenge alle er snille med hverandre, og NAV fortsatt har penger på konto. Andre frykter at denne konflikten kan bli Europas og den vestlige verdens nemesis, med et ekko fra slik fascisme, kommunisme og demokrati var kreftene som satte verden i brann og utløste 2.verdenskrig. Kanskje er det enda dypere og mer kyniske krefter av splitt og hersk i en strategi hvor menneskeheten styres som en saueflokk, og fra tid til annen ommøbleres verdenskartet for nye beiteområder og kontroll på antallet i flokken?

Ingenting kan forgifte et samfunn mer enn religion fordi det legitimerer å handle irrasjonelt. Det åpner slusene for en mental oversvømmelse uten grenser for absurde trosforestillinger, skikker og tradisjoner. Alt for ofte med ekstreme konsekvenser. Hvor mange kriger er ikke blitt utkjempet i religioners navn? Hvor mange liv har ikke gått tapt i religions-konflikter? Mellom protestanter og katolikker i Nord-Irland, mellom hinduer og muslimer i India, eller mellom Ku Klux Klan og svarte i Sørstatene i USA. *Motsetningene er ikke mellom religionene, men hvordan de blir praktisert.* Religiøs fanatisme er destruktivt uansett i hvilken form.

Religion har ikke gjort seg fortjent til å bli behandlet med silkehansker, omtales med senket stemme og vernes som sårbart og hellig av fare for å krenke andres religiøse følelser. Religion kan være livsfarlig, og må behandles med forsiktighet, forståelse og kunnskap.

Det bør utvises toleranse for behovet for å tro på noe irrasjonelt ut over vår forstand, men innenfor rimelighetens grenser. Vi er alle troende i større eller mindre grad. Vi er alle fanger av sinnets fengselscelle av egne forestillinger. Kun størrelsen på cellene varierer.

Det kan sikkert være vanskelig å svelge skråsikkerheten og alt for mange bombastiske påstander som her legges for dagen. I tillegg til spenstige antakelser og spekulasjoner. Leseren er herved advart. Det kunne vært valgt mykere og forsiktige formuleringer med mer plass til undring, muligheter og uttrykk av typen; – hva med å se det på denne måten....?

Ta det som en invitasjon til å teste vinkelen på egne skyklaffer, – dem tidligere brukt på hester for å få dem til å se rett fram. En invitasjon til å teste oppleste og vedtatte sannheter, – så langt som å stille spørsmåltegn ved om jorden er rund!

Det meste av vår kunnskap kommer fra andre. I vår tid av en daglig tsunami av informasjon, – hva kan vi egentlig vite? Og hva kan vi vite med sikkerhet?

En søker etter sannhet kan ikke stole på noe annet enn sin egen fornuft. Intelletet som siste skanse for realitetsorientering er også et sjansespill, men finnes det andre alternativer? Å følge hjertet skal ikke underverdes, men kan lett bli en hengemyr av følelser uten særlig fast grunn under føttene.

At jeg eksisterer og er bevisst er omtrent det eneste jeg kan vite med sikkerhet og ikke kan benekte. Ut over det er opplevelser, erfaringer og oppfattelse av verden straks mer over i det usikre.

«Det eneste jeg med sikkerhet vet, er at jeg intet vet», skal Sokrates ha sagt, hvis vi kan stole på Platon som skrev om ham. En slik intellektuell ydmykhet går det an å tilslutte seg. Dog går jeg ut fra at sannhet finnes. Men vår tilnærming til sannhet er kun en mulighet, noe vi kan nærme oss med større eller mindre hell. Å tro er den lettvinte løsningen, å tenke selv er straks mer anstrengende. De færreste velger den muligheten.

Mindre bombastiske påstander ville krevd mer plass og av fare for å kjede leseren er det valgt sterke påstander for å gå rett på sak med større sjanse for å holde leseren våken. Men for all del, – Bibelen er kompleks, overveldende, allsidig, kaotisk, motsetningsfull, uforutsigbar, til tider uforståelig og vanskelig å bli ferdig med, klok på eller komme til en endelig konklusjon om dens innhold. Dette er derfor selvsagt langt fra den eneste lese måten, og den eneste rette tolkningen av Bibelen finnes ikke.

Dette er ikke en teologisk avhandling, men er ment å underholde, spekulere, provosere, vekke tanker og invitere til å utforske nye tenkemåter og synsvinkler på et tema overmodent for fornyelse. Forhåpentlig er dette et bidrag i en slik retning.

Kristendommen og Bibelen har en lang fortid, men har den en framtid? Kirkens hegemoni og jerngrep på folks tankeliv er over. Det tar nå vitenskapen seg av og har gjort de fleste religiøse uten at de er klar over at de tilhører en religion. Vitenskapisme er en kvasi-religion de fleste i dag bevisst eller ubevisst bekjenner seg til. Det har blant annet resultert i livssynsorganisasjonen Human-Etisk Forbund med 89 000 medlemmer hvor deres tro er at de ikke tror på noe. Behovet for noe hellig, ritualer for livets overganger av fødsel, voksen, ekteskap og begravelse er pulsåren i et hvert samfunn. Dette behovet må fortsatt ivaretas. Human-Etisk Forbund fyller en slik funksjon for dem som ikke føler seg komfortable i kirken.

Det har også oppstått en hard konkurranse om sjelene i impulsene fra Østen med yoga, meditasjon, buddhisme, importerte eksotiske guruer og åpningen av dørene på vid gap for mange nye former for religiøs og åndelig praksis. En hel alternativ verden har åpnet seg hvor en Pandoras eske av sjamaner, hekser, healere, synske, medier, astrologer og mange av Vestens egne okkulte og folkemedisinske tradisjoner har kommet ut av skapet. Over halvparten av befolk-

ningen har nå oppsøkt en alternativ behandler og en tredjedel tror på reinkarnasjon. Det nyreligiøse er kommet for å bli. Kirken og kristendommens monopolstilling er ferdig. Nå gjelder et av mine fars slagord: *Competition is the real life of all business.*

Kirken har alltid vært i underholdningsbransjen. I tider med hardt arbeid, daglig kamp mot naturkreftene og enklere liv var det å komme fra de små stuer, trange smau, brolagte gater og inn i kirken på søndagen til høymesse en sterk opplevelse. Katedralens enorme takhøyde, de lysende glassmaleriene fra vinduene, orgelmusikken og overjordisk vakkert kor brusende gjennom kirkerommet og presten tronende på prekestolen satte scenen for et ukentlig skuespill med nok magisk kraft til å forvandle de fleste til lydige samfunnsborgere og fylle deres liv med mening, håp og tro i en ellers formørket verden.

Etter film, TV, internett og eksplosjonen av underholdning i tillegg til kortere arbeidsdager, mer fritid, ferier og et mer bedøvet liv av sydenturer, hytter, båter, biler og høyere levestandard må det i dag helt andre virkemidler til for å skape en slik magi. Mer grense-sprengende opplevelser må til og fordi kirken ikke lenger kan levere varen søker mange over i det alternative. Her kan turen gå til meditasjonsretreat, sjamanistiske trommereiser, guruer i India, psykoterapeutisk dramaverksted på Bali eller til taoistisk massasjekurs i Thailand. Også på hjemmefronten finnes det kurs, bøker, tidsskrift og alternativmesser i de fleste norske byer. Spåkoner er heller ikke lenger unna enn et par tastetrykk på telefonen.

Det er fortsatt opplevelser og underholdning. Det er en form for *åndelig materialisme* i prinsippet ikke forskjellig fra en hvilken som helst annen opplevelse, det være seg et godt måltid, en kjekk film, sex eller en tur i skogen.

Kirken har forsøkt å ta opp konkurransen med å gjøre seg mer populær, fargerik, tolerant og låner flittig

fra den alternative verden for å gjøre seg mer tiltrekkende og spennende for søkende sjeler. I det lange løp er dette ikke veien å gå, verken for kirken, karismatiske menigheter eller den nyreligiøse scenen, i hvert fall ikke hvis målet er åndelig frigjøring. Hvis målet er underholdning, sentimentale følelser, trøst og opplevelser som det religiøse livet er for de fleste, må kirken tåle at publikum strømmer til der hvor underholdningen er best.

Med overgangen fra kristendom til vitenskapens verdensbilde skjedde det et skift fra en idealistisk til en materialistisk virkelighetsoppfatning. Idealisme vil si at verden er skapt av en åndskraft og den materielle verden er en effekt og ikke dens årsak. Med vitenskapens materialisme er dette snudd på hodet. Gud har ikke lenger skapt mennesket, men det er omvendt. Mennesket har skapt Gud i sitt bilde.

Essensen av denne boken er å gjenreise den idealistiske virkelighetsoppfatningen fordi materialisme er den største trusselen mot menneskets åndelige framtid. Derfor trenger kildene i vår egen kultur av en levende åndelighet særlig ivaretatt av kristendommens mange mystikere, å revitaliseres og bringes fram i dagslyset.

Kristendommen har utspilt sin rolle om den fortsetter med tomme ritualer og gudstjenester uten reel kunnskap om vår sanne identitet, livets mål og universelle åndelige sannheter. Kristendommen som statisk religion kan fortsette som en interesse for spesielt interesserte, men det finnes en arv verdt å ta vare på. Kristendommen må ta spranget til en dynamisk religion som fremfor trygghet, dogmer og fastlåste ritualer, søker sannhet, transformasjon og frigjøring.

Ogna 16. september 2018

INTRODUKSJON

EN POPULÆR BOK

Alle har hørt om Bibelen. De aller fleste i oppdratt i den vestlige verden har fått med seg noen av de mest sentrale historiene. De har vevd seg inn i litteraturen, i ord og uttrykk og er fundamentet i store deler av vestlig kultur og tenkemåte. Hvem har ikke hørt om å kaste perler for svin? Å skille bukkene fra fårene. Landet som flyter av melk og honning. Å vende det andre kinnet til. Se skriften på veggen. Gi steiner for brød. Ulv i fåreklær. Kaste den første stein. Intet nytt under solen. Det kommer alt sammen fra Bibelen.

Tidligere fantes Bibelen i alle hjem. Mange leste den fra perm til perm. Andre søkte trøst og fant styrkende ord i tunge stunder. Ved høytider, vielser og begravelser ble det den gang som nå lest fra Bibelen.

Vår materialistiske sivilisasjon er paradoksalt nok basert på denne boken med et mirakel på annenhver side. Det kan videre virke motsetningsfullt at en sivilisasjon som har startet flere kriger enn noen annen, utryddet og massakrert utallige millioner, oppfunnet atombomben og står i fare for å utslette seg selv, har preket og misjonert idealet om å elske sin neste som seg selv. Har det hjulpet, kan en jo spørre seg?

På hotellrom verden over ligger en Bibel i nattbord-skuffen. Beatles synger om den i sangen Rocky Racoon på The White Album: «*Rocky Raccoon checked into his room, – only to find Gideon's Bible.*» Dette er takket være stiftelsen Gideons International som helt siden 1899 med amerikansk driftighet oversatte Bibelen til de fleste språk og delte den ut gratis.

Bibelen brukes også i amerikanske rettssaler til å avlegge ed. Mange får en bibel i konfirmasjonsgave. Kristne leser i den daglig. For dem er det Guds egne ord, fylt med hellig kraft på hver eneste side.

I Norge kommer den i stadig nye reviderte utgaver for å være rettskrivningsmessig oppdatert og for å justere teksten i forhold til de teologiske strømningene i tiden.

Etter at Gutenberg startet verdens første trykkeri ble hans største kunde kirken. De bestilte et formidabelt antall Bibler og holdt ham i arbeid resten av hans levetid. Slik spredde Bibelen seg rundt om til de tusen hjem. Selv den dag i dag har de fleste en Bibel et eller annet sted. Mange setter den så høyt at de plasserer den øverst i bokhyllen. Andre leser den fra perm til perm og lar dens innhold være fundamentet i deres religiøse tro. I dag er Bibelen verdens nest mest publiserte bok, i opplag kun slått av Ikea katalogen.

KRISTENDOMMENS MAKT SMULDRER

Inntil moderne læreplaner i nyere tid borret dynamitt-huller inn kristendomsfaget og sprengte dets urokkelige

status siden Olav den hellige, var kristendommen grunnfjellet i Grunnloven, samfunnet, skolen og i de fleste familier. Et av samfunnets høyeste og mest aktverdige yrker utenom lege, var å bli misjonær. Kunne man ikke reise til Afrika og omvende svarte hedninger, kunne man i det minste bli lærer. Det satte sit preg på skolehverdagen med morgenandakt, salmesang og engasjerte kristendoms lærere med ambisjoner om å sende de fleste elevene til misjonsmarkene siden, de ikke klarte det selv.

Fra middelalderen og fram til Gudmund Hernes ble kirke- og undervisningsminister i 1990 var kristendommen en realitet. Faget ble undervist fra innsiden. Kristendommen var ikke en tro blant flere alternativer, men en åpenbaring av sannhet og fakta. Dette har endret seg. Etterhvert som samfunnet er blir stadig mer multikulturelt og internasjonalt har kirken og kristendommen ikke lenger den monopolstillingen i kulturen den en gang hadde.

Nå undervises kristendommen fra utsiden. Den studeres slik man betrakter dyr i zoologisk hage sammen med andre religioner som buddhisme, hinduisme, islam, taoisme, shintoisme, sikhisme, nyreligiøsitet, human etikk og andre. Faget heter ikke lenger kristendom, men KRLE, eller Kristendom, religion, livssyn og etikk.

HISTORISKE RØTTER

Kristendommen har etterlatt et uslettelig inntrykk og vært en dominerende innflytelse på det meste av vestlig sivilisasjons utvikling. Det ble særlig fart på sakene da kristne ikke lenger var en forfulgt og truet minoritet. Det skjedde i Romerrikets dager. De kristne kom ut av katakombene hvor de hadde gjemt seg i underjordiske huler og fram i dagslyset. De omvendte den romerske keiseren Theodosius, og i år 380 gjorde han kristendommen til romersk statsreligion.

Kommunikasjonen i verden gikk langsommere den gang og det tok 600 år før det kristne budskap nådde Norge. Med sverd i hånd reiste Olav Tryggvason, Håkon den gode, Olav den hellige og kretsen rundt dem fra bygd til bygd og ga folk et tilbud de ikke kunne avslå: Bli kristen eller et hode kortere.

Slik forsvant den norrøne verdensanskuelsen. Den mistet status som religion, men kalles nå mytologi eller overtro. En religion ble skiftet ut med en annen, med nye makthavere til å definere forskjellen på tro og overtro, eller normal tro og unormal tro. Gudene må vite forskjellen!

Odin, Tor og Freia, ble skiftet ut med Gud, Jesus og Jomfru Maria. Slik ble norrøn tro faset ut til fordel for kristendom. Prestene flyttet inn i prestegårdene i hver eneste bygd. Kirker og menighetshus spratt opp som paddehatter, ofte bygget på steder for de tidligere religiøse ritualene. De tradisjonelle feiringene av vinter-solverv og vårjevndøgn ble skiftet ut med jul og påske.

På søndager var markene folketomme. Alle satt finpyntet, renvasket og fromme i kirken. Der tok de i mot ukens formaning fra prekestolen om å være arbeidsomme, lydige og underdanige. De lærte at samfunnet på tross av skrikende forskjeller mellom fattig og rik var Guds hellige orden. Å protestere eller gjøre opprør var syndig og en forbrytelse mot Gud. De få som gjennomskuet bedrageriet tidde stille. Ytrings-frihet var enda ikke oppfunnet og straffene for å gå i utakt med flokken var strenge. Veldig strenge.

Det fikk særlig kloke koner, vismenn og mange av folkemedisinens representanter erfare. De forvaltet den gamle troen, generasjoner av erfaring og var datidens leger, jordmødre og sjelesørgere. De hadde fortsatt tillit blant folk og var prestenes største konkurrent.

Det problemet tok heksebrenningen seg av. Over hele Europa brant heksebålene. Fra 1400 - 1700-tallet ble rundt regnet 100 000 menn og kvinner stilt for retten og anklaget for hekseri og trolldom. Halvparten

ble dømt til døden. I Norge var tallene mer beskjedne. Kun et par tusen fikk en slik skjebne og en kun en tredjedel med døden til følge. Noen ble hengt, andre halshogd og de fleste brent. De fleste var kvinner.*

Da eidsvollsmennene signerte Grunnloven i 1814 ble kristendommen norsk statsreligion. De tilsluttet seg en opprinnelig jødisk religion med en jøde som høyeste ideal og samtidig innførte en lov som forbød jøder adgang til riket. Så hvis Jesus hadde kommet igjen ville det ha vært grunnlovsstridig. Først i 1851 etter flere forsøk, ble den såkalte Jødeparagrafen fjernet.

Valget stod mellom katolisisme eller protestantisme. Kong Sverre hadde allerede gjort seg vellykket bemerket med å tale Roma midt i mot noen hundre år tidligere. Antakelig var det naturlig å følge i hans fotspor og tilslutte seg Luther og hans protestbevegelse mot pavekirken. Antakelig var det økonomiske og politiske årsaker bak et slikt valg, fordi forbindelsene til England og Tyskland som allerede var protestantiske var sterkere enn til katolske land.

* Heksebrenning skal ikke bare skyldes på kirken. Det er også en form for sosial kontroll i mer primitive samfunn. Trolldom, magi, hekseri og sjamanistiske evner kan også misbrukes til å skade, ta hevn og få makt over andre. Når noen ble syke, rammet av ulykker, husdyr døde eller avlingene slo feil kunne skylden legges på at noen hadde kastet forbannelser eller trolldom på dem. Samfunnet hadde bruk for en syndebukk og det kunne gå ut over fiender, svake, utsatte og upopulære i bygden. Det medførte at folk var forsiktige med ikke å få fiender, oppførte seg høflig og holdt konfliktnivået på et minimum av frykt for å få kastet forbannelser på seg eller bli mistenkt for å ha forårsaket dem.

I Peru og deler av Amazonas hvor sjamaner, medisinmenn og brujos eller magikere er en del av kulturen finnes fortsatt slike sosiale kontrollmekanismer. Det er en annen grunn til at magi og trolldom kan vekke frykt og samfunnsmessige reaksjoner.

Status som statsreligion holdt stand helt fram til 2012. Da endret Stortinget Grunnloven. Den norske kirke kalles ikke lenger statskirken, men ønsker å bli omtalt som folkekirken. Fram til da var det automatisk innmelding ved enhver fødsel fordi i gamle dager var det kirken som tok seg av folketellingen og utstedte dåpsattester og det var ensbetydende med å bli opptatt i samfunnet. Udøpte barn for rett til helvete og det måtte for enhver pris unngås. Forholdet mellom medlemskap og tilhørighet er likevel komplisert og nytt regelverk er kommet på plass, særlig etter at den katolske kirken hadde fingrene litt for langt ned i kakeboksen med omfattende svindel med medlemsregistrering for å utnytte de offentlige tilskuddene til trossamfunn. *

* Barn «tvangsinnmeldes» ikke lenger i kirken ved fødsel. De blir medlem ved dåp, dersom foreldrene velger å la dem døpe. Staten har innført en tilhørighetsordning for å kunne beregne den offentlige støtten til tros- og livssynsamfunn. Siden synet på hva det vil si å være medlem i et trossamfunn varierer, regner staten alle barn som tilhørende foreldrenes trossamfunn. Registrerte trossamfunn mottar offentlig støtte for både medlemmer og tilhørende.

For Den norske kirke fungerer ordningen slik at barn av foreldre som er medlem regnes som tilhørende ved fødsel. Dersom barnet bæres til dåp, endres statusen til medlem. I følge lovverket regnes barnet som tilhørende også dersom bare den ene av foreldrene er medlem av kirken.

Kirkerådet har tatt til orde for at denne forrangsbestemmelsen bør opphøre. Foreldre som tilhører ulike trossamfunn bør aktivt velge hvilket trossamfunn barnet skal tilhøre. Dersom begge foreldrene melder seg ut av kirken, vil ikke deres barn lenger være registrert som tilhørende. Tilhørende faller automatisk ut av kirkens registre når de fyller 18 år. Foreldre som ikke ønsker at deres barn skal stå som tilhørende kan be om at barnet strykes. Når barnet fyller 15 år, kan det selv be om å bli strøket. Å bli strøket som tilhørende, er ikke det samme som å bli utmeldt av kirken, for en har aldri vært medlem.

Kristendommens røtter går likevel langt tilbake og fortaper seg i gammel jødisk religion antakelig tusen år før vår tidsregning. Det kan også nøstes lenger tilbake, og mye av kristendommen er en resirkulering av egyptisk religion.

Alle de syv sakramentene kommer derfra. Historien om Jesus er nok snarere en vandrehistorie fra oldtiden enn en faktisk historisk hendelse. Til forveksling ligner Jesus på den egyptiske guden Osiris. Tre vise menn fulgte stjernene og oppdaget ham da han ble født. Han ble omtalt som guden over alle guder. Han hadde disipler og spiste et siste måltid med dem innen han ble drept av sine fiender. Videre gjenoppstod han etter sin død.

Hvor alle disse historiene kommer fra er et lappeteppes med biter og deler fra mange kulturer og verdenshjørner. Historiene er kanskje ikke det viktigste, men den esoteriske kunnskapen for åndelig utvikling gjemt i dem.

SYMBOLER OG BILDER

Verdt å ta høyde for i omgang med Bibelen er at ikke alt er bokstavelig ment, mye er skrevet i koder og symboler. Kunsten er å vite forskjellen. Jødene utvandret i sin tid fra Egypt hvor Moses tok meg seg sitt folk ut på vandring i ørkenen. 40 år tok denne ørkenvandringen inntil de oppdaget landet som fløt av melk og honning. Det er ikke sikkert at det er historisk korrekt at jødene kom fra Egypt. Det kan like godt være en billedlig fortelling og henvisning til jødedommens egyptiske opphav.

Dette området er ikke så stort at det skulle ta 40 år å oppdage Judea eller det området som i dag utgjør Palestina og Israel. Og skulle det virkelig flyte av melk og honning ville det jo være litt av et søl!

Også når det er snakk om å se splinten i sin broders øye og ikke bjelken i sitt eget, må en nok anta at det er

billedlig ment. Oppfordringen om å gjengjelde øye for øye og tann for tann var nok heller ikke ment å tolkes bokstavelig. Det virker ikke slik blant mange av Bibelens etterkommere skal en vurdere ut fra den politiske situasjonen i Midtøsten.

I år 586 f.Kr ble jødene tatt til fange og ført til Babylon av kong Nebukadnesar II etter at han hadde erobret, plyndret og ødelagt Jerusalem. I denne 50 års perioden i det babylonske fangenskap ble store deler av Det gamle testamentet omskrevet i symboler og koder for at den esoteriske kunnskapen ikke skulle komme i hendene på fienden. Det førte til at Bibelen ble langt mer obskur og tåkelagt enn nødvendig og det krever tilgang på kodene for å bli forstått og gi mening.

KART OVER VIRKELIGHETEN

Etter at kristendommen ble romersk statsreligion ble Bibelen revidert flere ganger for å bli et ideologisk redskap tilpasset makthavernes behov av kontroll over massene. På kirkemøtet i Nikea i 325 e.Kr. ble det for eksempel vedtatt at reinkarnasjon ikke lenger skulle være del av kristendommen. Det ble nok for demokratisk at rollene i samfunnet gikk på omgang. Var en konge eller keiser i dette livet, var nok sannsynligheten stor for å havne med tresko i bakgatene i neste fødsel.

Med reinkarnasjonstanken forsvant den enkeltes ansvarlighet overfor sin egen åndelige utvikling. Den ble erstattet av den langt mer passive frelsestanken hvor Jesu blodoffer betaler for menneskehetens synder og alle blir frelst uansett, – vel og merke hvis de tror på kirken, kongen og makthavernes religion, og alle de andre havner i Helvete.

I denne prosessen av ideologisk tilpasning forsvant også bøker og evangelier ut av Bibelen, som for eksempel Enoks bok, Thomas evangeliet og Jesus kjæreste Maria Magdalenas evangelium. Bibelen er snarere en boksamling, og hvor utvalg og sammen-

setning har skiftet gjennom tidene. Det som er igjen av Bibelen er et sammensurium det ikke er så lett å bli klok på.

Fordi prosessen av åndelig utvikling er universell er det mulig å tolke Bibelen i et slikt lys. Det finnes kun én virkelighet og religioner er forsøk på å forholde seg til og beskrive denne virkeligheten, med større eller mindre hell. Religioner er kart over virkeligheten. Kartet bør stemme med terrenget og ikke omvendt. I et slikt lys ses det her nærmere på Bibelens dypere esoteriske kunnskap og med ambisjoner om i større grad å få kartet til å stemme med terrenget.

SKAPELSEN

«*I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden*», er den første setningen i Bibelen. Her ser nok mange for seg Gud som en stor person, – en slags kosmisk arkitekt og håndverker. På den første mandagen skapte han jorden og over jorden skapte han en vakker blå himmel opplyst av solen om dagen, og om natten dempet belysning fra månen og tusenvis av små lysende stjerner.

Denne setningen ligner på slik vi finner skapelsen anskueliggjort i taoismen. «*Det ene, deler seg i to, de to deler seg i tre, og de tre blir til de ti tusen ting.*» I skapelsesmyter verden over finner vi en lignende tankegang hvordan livet oppstår av polaritet, hvor det ene skiller seg i to; yin og yang, maskulint og feminint, Shiva og Shakti eller for kristendommens del i himmel og jord eller som ånd og materie.

Gud er det evige og uforanderlige før noe ble skapt. Og himmelen og jorden er Gud i forandring. *Gud har to sider, en umanifestert og en manifestert. Gud som uforanderlig og Gud som verden. Alt er Gud.*

IKKE-DUALISME

Dette lar seg forklare rent fysisk. Verden består av sammensetning av kjemiske grunnstoffer, molekyler, atomer, protoner, elektroner, pre-atomære partikler, energi og til slutt ingenting. Eller hva enkelte fysikere kaller *ubegrenset potensialitet*.

Alt i verden er i konstant bevegelse og eksisterer i tid og rom, samtidig med «noe» utenfor tid og rom og hva fysikere kaller uten lokalitet. Eller som fysikeren Arthur Eddington uttrykte det: «*Something unknown is doing something we don't know what.*»

Fysikere har oppdaget disse to sidene ved eksistens, den manifesterte verden og det umanifesterte. Verden oppstår tilsynelatende ut av ingenting, ut av ubegrenset potensialitet eller Gud. August Strindberg beskrev det på denne måten i skuespillet, Et drömspel:

*«Alt kan skje, alt er mulig og sannsynlig.
Tid og rom eksisterer ikke.*

*På et ubetydelig virkelighetsgrunnlag spinner
fantasien nye former og vever nye mønstre»*

Fysikeren *Nassim Hamein* illustrerer dette ved å sammenligne Gud eller ubegrenset potensialitet med et svømmebasseng fylt med vann. Før noe ble skapt er det som vannet i bassenget står helt stille. Det ser ut som tomrom eller ingenting og det er ikke noe å oppleve. Verken tid eller rom gir mening fordi det er ingenting å måle det i forhold til. Det eneste som eksisterer er ren væren og mulighet eller potensialitet for et noe kan bli skapt. Ren væren har ingen begynnelse eller slutt.

Dette svømmebasseng er som verdensrommet uendelig. Det har ingen yttergrenser, for hva er utenfor der igjen? Uendelighet kan ikke måles i avstand, fordi det innebærer at uendelighet er avgrenset og har en slutt. Tid er heller ikke noe som bare fortsetter og

fortsetter til evig tid som det står feilaktig i Bibelen. Evighet kan ikke måles i tid, fordi det igjen forutsetter at tiden slutter et sted. Så Gud er utenfor tid og rom. Gud bare er, har alltid vært, og vil alltid være. Det er eksistens og ren væren.

Få steder er det mer tydelig beskrevet i episoden hvor Moses møter Gud i form av en brennende busk og spør hvem han er. Og Gud svarer:

«JEG ER DEN JEG ER.» 2.Moseb. 3:14

Dette er et av de få steder, kanskje det eneste, hvor det i Bibelen brukes blokkbokstaver. I hver fall i King James versjonen fra 1611. Den er utenom greske kilder antakelig den mest autentiske og minst tuklet med i stadig nye omskrivninger og krampaktige forsøk på modernisering for å gjøre Bibelen mer leservennlig og i takt med tiden. At et så sentralt poeng i nyere versjoner går hus forbi ved å utelate blokkbokstavene viser jo bare hvor lite forvaltere av Bibelen i nyere tid har forstått.

At dette sentrale skriftsteder videre er i kapittel 3, vers 14, har muligens en henvisning til Pi. Det er som kjent forholdet mellom radius og omkretsen i en sirkel og 3,14. Bibelen har muligens langt flere slike matematiske henvisninger som andre har analysert, og er langt ut over denne bokens ambisjonsnivå.

Hvordan Gud har oppstått er det ingen forklaring på. Men noe som er evig kan ikke oppstå eller slutte. Det eksisterer ikke i tid. Her bryter menneskelig logikk sammen, og vi må nøye oss med å konstatere at eksistens finnes, og det er umulig å benekte. Det går ikke an å konstatere at her er det ingen eksistens, fordi det er nødt til å være noe til å konstatere akkurat dette. *Ikke-eksistens finnes ikke, på samme måte som verdensrommet ikke kan ha noen slutt.*

Gud eller ren væren, JEG ER, og eksistens er ikke-dualistisk. Det vil si det finnes ingen adskilthet. Det

er det ene uten det andre. Det finnes kun én virkelighet. Det finnes ikke en virkelighet utenfor denne virkeligheten som virkeligheten kan observeres fra. Den observerende er del av virkeligheten. Gud er virkeligheten. Det er ikke noe som ikke er Gud.

Å spørre noen om de tror på Gud, er fra dette perspektivet like meningsløst som å spørre noen om de tror på virkeligheten eller om de tror de finnes.

DUALISME

Inntil nå i analogien med svømmebassenget, er ingenting skapt, Gud finnes kun som umanifestert ubegrenset potensialitet. Men så plutselig skjer det noe, – en virvel oppstår i vannet. Et objekt har oppstått og et fenomen kan oppleves og observeres. Denne virvelen har varighet, størrelse og form. Den eksisterer i tid og rom. Den oppstår, eksisterer, for så å opphøre. Virvelen kan ikke fastholdes, den kan kun oppleves som bevegelse.

For at en slik bevegelse skal oppstå må det være en spenning mellom to motsatte krefter. Dette er symbolsk uttrykt som himmel og jord, yin og yang eller maskulint og feminint. I elektrisitet er dette ladning mellom pluss og minus. I atomet spenningen mellom negativt ladede elektroner og den positivt ladede atomkjernen. Mytologier verden over ser for seg at skapelsen oppstår ved en polaritet av motsatte krefter. Energi oppstår og videre utfoldelse av myriader av liv i uendelige livsformer og uttrykk.

Denne overgangen hvordan bølgene kan oppstå i svømmebassenget og hvordan en ikke-dualistisk væren utenfor tid og rom kan skape en eksistens av fenomener i tid og rom er det store mysteriet. Hvordan Gud kan eksistere i to former som umanifestert og en manifestert verden. Eller hvordan noe kan eksistere i det hele tatt. Hvordan kan noe oppstå ut av ingenting? Det gis ingen forklaring på dette spørsmålet.

Denne overgangen fra bevissthet til opplevelser kaller inderne maya. Det er verden som illusjon hvor Gud drømmer en verden inn i eksistens. *Maya betyr, det som får det umulige til å bli mulig.* Gud og maya er det samme, men likevel forskjellig.

Maya er jokeren i livets mysterium. Dersom denne verden er mulig, bør toleransen for hva som ellers er mulig være ganske stor. Vi deltar i en drømmeverden hvor livet i seg selv er et mirakel.

Dataverdenen er også basert på polaritet. Alt som skjer på en dataskjerm er den matematiske sammen-setningen av to tall, 1 og 0. Dette er grunnlaget for myriader av dataprogrammer, dataspill, film, animasjoner, hjemmesider, internett og hele den elektroniske virtuelle virkeligheten skapt ut av moderne elektronikk.

Slik kan en også forestille seg at verden er en lignende virtuell virkelighet, men hvor grafikken er så utrolig mye bedre at det oppleves som virkelighet. Det er likevel skapt etter de samme prinsippene av polaritet mellom to motsatte krefter og følgelig en kompleks og omfattende verden matematisk designet og i kontinuerlig bevegelse, vekst og utvikling.

Dersom strømmen ble skrudd av på samtlige datamaskiner i verden ville det ikke være noen dataverden eller internett. Det ville forsvinne. Tilsvarende vil det heller ikke være noen verden dersom bevisstheten til å oppleve den ikke fantes.

Bevissthet oppstår ikke ut av materie slik vitenskapen vil ha oss til å tro. Det er omvendt, materie og den fysiske verden oppstår ut av bevissthet, fra ubegrenset potensialitet eller Gud. *Livet er et bevissthetsfenomen.* Dette er sann *idealisme* i motsetning til *materialisme* som filosofisk eller erkjennelsesteoretisk posisjon.

Kristendom og de fleste religioner deler et slikt idealistisk perspektiv ved å tro at Gud eller en åndskraft skaper verden. De fleste forstår likevel ikke sitt eget trosgunnlag fordi de fortsetter å tro at den fysiske

verden er virkelig. De forholder seg likevel til den syntetiske virkelighetsoppfatningen skapt av vitenskapen og tror at verden er fysisk og ikke skapt av ånd.

Filosofen Descartes prøvde å løse dette problemet ved å skille ånd og materie som to forskjellige verdener. Det har etterlatt en schizofren tilstand i vestlig tenkning like siden. Det har ført til at de fleste oppfatter seg selv som et materielt vesen i en fysisk kropp og grunnleggende adskilt fra Gud. Dette er dualisme. Kristendommen trenger å ta sin opprinnelige idealisme tilbake.

Den skapte verden er dualistisk fordi den består av spenninger mellom motsetninger. Den oppleves også dualistisk fordi det ser ut som jeg er adskilt fra verden, og som subjekt betrakter en ytre verden av objekter. Dette er en illusjon. Det oppleves slik, men det er ikke slik verden er. Det er ingen motsetning mellom vannet i bassenget og virvlene. Det er begge deler vann. Det er bare en virkelighet med to sider, uforanderlig og en verden i forandring. Det er begge deler Gud.

Verden er Gud i en annen form. Gud er årsak og verden en effekt. Årsaken er mer subtil enn effekten. Årsaken er uavhengig av effekten, men effekten kan ikke eksistere uten årsak. Det er som havet og bølgene. Havet er årsaken og uavhengig av bølgene. Men bølgene kan ikke eksistere uten havet. Det er begge deler vann. Havet er forskjellig fra bølgene, men likevel det samme.

JEG ER GUD

Dersom alt er Gud betyr det at jeg også må være del av Gud, eller som Jesus sa det; «*Jeg og Faderen er ett.*» Men hvem er jeg? For å finne ut det anbefales Brød-testen. Den består i å finne ut forskjellen på et brød og et menneske.

Et brød er et objekt. Det har utstrekning og en fysisk form og tidsmessig holdbarhet. Det kan veies, måles og telles. Det eksisterer i tid og rom. Du kan eie et brød og gjøre med det hva du vil. Kaste, ødelegge, dele det i to, skjære det i skiver og spise det.

Med et menneske er dette litt annerledes. Et menneske kan ikke deles i to og så få to halve mennesker. Et menneske kan miste armer, bein og forstanden og fortsatt være et helt menneske. Et menneske kan ikke eies og må behandles med en annen respekt enn et brød. Et menneske kan holdes ansvarlig for sine handlinger. Det kan ikke et brød. Ingen klandrer brødet om det ikke smaker godt, men klager til bakeren. *Forskjellen på et brød og et menneske er at brødet er et objekt og mennesket et subjekt.*

Men hvor er subjektet? Finnes det i hjernen og tilfellet hvor? Foreløpig har ingen vært i stand til å lokalisere dette subjektet, av den enkle grunn at det eksisterer ikke i tid og rom. Det har ingen fysisk lokalitet. Det bare ER. Subjektet er ren væren. Det er den helt selvfølgelige viten jeg har av at jeg finnes og er til. At jeg er et subjekt. Det som genuint gjør meg til et menneske og ikke et objekt, maskin eller et brød.

Jeg er bevisst og jeg er eksistens. Jeg kan ikke benekte min egen eksistens, og heller ikke at jeg er bevisst. Dette begynner å ligne mistenkelig på de samme egenskapene som Gud. Uten lokalitet, uten fysisk form i tid og rom, men bare væren. Jeg og Gud er det samme. Jeg er Gud.

Før stormannsgalskapen tar over er jeg ikke den personen jeg tror jeg er. Kroppen, følelsene og tankene er objekter i samme nivå av eksistens. Det er alt sammen ulike vibrasjoner i bevegelse. En tanke er også et fysisk objekt, slik et radioprogram er det. De fleste identifiserer seg med kroppen og personligheten, med et bestemt kjønn, alder, vaner, kunnskaper, historie, sosiale relasjoner og et sted å bo. Men dette er ikke den jeg er. Jeg er bevissthet, væren, eksistens – jeg er Gud. Jeg er ikke adskilt fra Gud, men likevel forskjellig slik bølgene er forskjellig fra havet, men begge er vann.

Skillet mellom dualisme og ikke-dualisme må brytes ned. Dualisme er en mental konstruksjon og sinnets medfødte uvitenhet og feil oppfatning av hvem jeg er. Det skaper følelsen av adskilthet, mangel, begrensning og isolert fra alt og alle. Alle religioners ultimate mål er å fjerne denne grunnleggende uvitenheten, lære meg hvem jeg er og oppdage at jeg allerede er fri.

